

Op een oude fiets moet je het leren.....

Door: René de Boer

Er is sinds enige jaren maatschappelijke aandacht voor de zogenaamde "loverboy-problematiek", zowel in de media als in de hulpverlening, maar zeker ook in de betrokken gezinnen. Wij worden als maatschappij, als hulpverleners en ook als ouders/verzorgers geconfronteerd met meisjes en jonge vrouwen die voor hun vriend gaan prostitueren.

Er zijn verschillende verhalen gepubliceerd of anderszins in de media naar buiten gebracht waarin naar voren komt dat het een glijdende schaal is.

Eerst worden de jongen en het meisje/de vrouw verliefd. Het meisje/de vrouw wordt overstelpt met cadeaus, (schijn)liefde en aandacht en nadat ze een periode heel veel gehad hebben en 'ingepakt' zijn, wordt er een wederdienst gevraagd en zitten dader en slachtoffer gevangen in een kat-en-muispel.

Na de schokkende verhalen van de slachtoffers en hun omstanders is er een maatschappelijke reactie losgekomen en worden de meiden meer weerbaar gemaakt. Dit gebeurt in het onderwijs, door ouders en maatschappelijke organisaties. Voor de slachtoffers is er natuurlijk slachtofferhulp en soms gespecialiseerde therapie. De daders kunnen rekenen op weinig of geen hulp, laat staan begrip.

Justitiële vervolging en vooral afkeuring door de maatschappij is hun lot.

Adequaat toegepaste therapie voor de daders is tot op heden een brug te ver. Ze zijn "veroordeeld" tot een soort zwijgverbod met daarin weggestopte schaamte, schuld en onderliggende problematieken uit hun eigen opvoeding.

En dit alles is natuurlijk stereotype: veelal jonge, mannelijke daders

met hun vrouwelijke slachtoffers, meiden en jonge vrouwen. En als we niet uitkijken, ontstaat een nog groter stereotype: zij blond en hij van een andere cultuur. En zo blijkt dan maar weer dat de emancipatie hierin nog niet doorgedrongen is. Het is de hoogste tijd voor een vervolg van de emancipatiebeweging en wel het thematiseren van seks en seksualiteit in begrippen van macht en onmacht.

Stel dat Rob de Nijs nu niet een hit had gescoord met het lied: Het werd zomer. Onbekend voor u als (jonge) lezer? Laat mij uw geheugen opfrissen. Rob bezingt in dit lied een dag uit het leven van een 16-jarige jongen. Deze jongen gaat wat wandelen langs het strand en niet met zijn vrienden op stap. Wat natuurlijk niet helemaal klopt en afwijkt van de toen heersende norm. We hebben hier dus te maken met een wat kwetsbare jongen die zich isoleert. Al wandelend op het strand, loopt hij tegen een blote vrouw aan die hem met haar ogen roept. Ze komen in dialoog met elkaar en wisselen hun leeftijd uit. Hij is 16 en zij is 28. Van de liefde wist hij nog niet veel, maar als een man ziet hij de zon weer opgaan, voor hem werd het zomer.

En zo is het, als de emancipatie niet door zou zetten. Want het is toch enigszins vreemd dat een vrouw van 28 een jongen van 16 jaar oud (of mag ik schrijven jong) verkracht, aanrandt of ontmaagd, waardoor hij dan plotseling man geworden is. Geen jongen met zo'n verhaal kan bij slachtofferhulp terecht. Noch kan hij rekenen op maatschappelijke ondersteuning bij deze grove schending van zijn seksualiteit. Hooguit kan hij bij zijn vrienden terecht om zich te laten ondersteunen bij het verwerken van deze schokkende gebeurtenis. De kans is echter groot dat zijn omgeving roept "op een oude fiets moet je het leren!"

In het voorjaar van 2011 werd Marco Borsato geïnterviewd en de ietwat opdringerige interviewer kon het niet laten Marco zijn verhaal te ontfaatselen over zijn eerste keer. Ja hoor, ook Marco werd ontmaagd door een oudere vrouw, aan de kust van een Italiaans meer en zonder blikken en blozen kwam het eruit: op een oude fiets... enz. Wat een waardeloos maatschappelijk voorbeeld voor jongens om een gezonde seksualiteit te ontwikkelen. Waren het meisjes geweest, dan was het verhaal volledig anders geïnterpreteerd. Een meisje van 16 aan het strand en een blote man van 28 is reden genoeg voor een aanklacht, veroordeling en maatschappelijke buitensluiting. En het slachtoffer wordt overladen met hulp. Maria Borsato (fictief) die door een hitsige Italiaanse vent van 28 aan een Italiaans meer rommelig ontmaagd wordt, kan rekenen op begrip en steun, terwijl we hem meteen bestempelen als een loverboy.

Wat gaat er nou mis?

Nog steeds geven wij jongens in dit verhaal te veel macht als dader, maar ook als slachtoffer. We verwachten dat jongens wel voor zichzelf kunnen zorgen, terwijl we de meiden te veel onmacht toebedelen. Zij kunnen niet voor zichzelf zorgen en hebben steun nodig en heel veel zorg. Is dit niet een beetje vreemd en kort door de bocht? Als een jongen verkracht wordt, kan hij nergens heen. Wel is zijn overtuigingsstelsel omtrent seks, seksualiteit, intimiteit en vertrouwen behoorlijk in de war door deze gebeurtenis. Het is nu maar afwachten of hij door onderwijs en de juiste ondersteuning vanuit zijn ouders, de maatschappij en eventuele hulpverlening nog op tijd kan leren wat respectabele en acceptabele grenzen zijn, van waaruit hij zich verder op een gezonde manier kan doorontwikkelen.

Met alle respect voor initiatieven voor de vrouwelijke slachtoffers zou ik toch ook willen pleiten voor goede zorg en ondersteuning voor de jongens. Zelf ben ik al jaren werkzaam in de hulpverlening en geef ik preventieve trainingen in basis- en voorgezet onderwijs. Maar het is vaak een sluitpost in de begrotingen. Trainingen voor jongens blijft een lastig en vaak onbekend terrein. Zo nu en dan vertelt een jongen mij in de therapiekamer zijn verhaal over zijn rommelige kennismaking met seksualiteit. Door de beleefde schaamte en schuld duurt het lang voordat het verhaal verteld wordt, omdat eerst onvoorwaardelijk vertrouwen geproefd moet worden. Dan, heel langzaam kan de man of de jongen zichzelf als slachtoffer zien. Slachtoffer van een grensoverschrijdende seksuele handeling door een oudere vrouw. Wanneer de dader een man is, wordt dit eerder toegegeven en mag dit benoemd en soms beleefd worden. Maar een oudere vrouw die je als jonge jongen wakker maakt voor seks..., dat zal nog wel een lange tijd duren.

Daarom roep ik hierbij op om bij het draaien van het nummer van Rob de Nijs, 'Het werd zomer!' een soort banner op internet te laten verschijnen of om een DJ een mededeling te laten doen: de tekst van dit lied leidt tot verwarring en is schadelijk voor de volksgezondheid! Ik daag alle betrokken maatschappelijke instanties en de media uit tot een debat over de belachelijkheid van de kreet: op een oude fiets moet je het leren! De jongeren van nu krijgen zo niet veel constructiefs mee in hun seksuele ontwikkelingen. Ik stel voor dat basisscholen en voortgezet onderwijs een verplichting krijgen van de overheid om jongens te leren te voorkomen dat ze een player worden. Ik roep vaders op om meer met hun zonen te gaan praten over grenzen aan seksualiteit en hoe je als prins een prinses (of prins) verovert en hoe je je als zodanig gedraagt. Ik pleit ervoor dat de mannenhulpverlening ook subsidies krijgt om jonge jongens op psychofysieke wijze te trainen om zo op een veilige manier contact te maken met hun lichaam en de lichamelijkeheid van hun omgeving. Zo kunnen ze leren wat de grenzen van jezelf en de ander zijn en dat je deze grenzen moet respecteren. 🍌

René de Boer is als psychosociaal therapeut werkzaam bij IKOS training en hulpverlening. In 1993 studeerde hij af als maatschappelijk werker op de Horst te Driebergen op het thema seksueel misbruik bij jongens. Sindsdien heeft hij zich op verschillende manieren hard gemaakt voor hulpverlening voor jongens en mannen. In 2003 schreef hij met Robert Hicks het boek: De veelzijdige man.

"We verwachten dat jongens wel voor zichzelf kunnen zorgen"

